

Szanowni Państwo,
oddaję w Państwa ręce podwójny numer 42/43 Kwartalnika „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania”.

Na wstępie prezentujemy Państwu Sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ o tytule *Włączanie osób niepełnosprawnych w systemie Narodów Zjednoczonych*. Niniejszy raport został przedłożony zgodnie z rezolucją 74/144 Zgromadzenia Ogólnego oraz jest sprawozdaniem z postępów działań podjętych przez system Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz włączania problematyki niepełnosprawności do głównego nurtu polityki, w tym wdrażania Strategii Narodów Zjednoczonych na rzecz włączania osób niepełnosprawnych.

Strategia Narodów Zjednoczonych na rzecz włączania osób niepełnosprawnych stanowi zobowiązanie ONZ do wspierania państw członkowskich w realizacji Agendy 2030 i wdrażaniu Konwencji na rzecz Praw Osób Niepełnosprawnych.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będąc istotnym ogniwem w procesie wdrażania dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, czyni starania również w zakresie podnoszenia świadomości dotyczącej dostępności. Z tego właśnie powodu publikujemy artykuł *Dostępny las, czyli działania Lasów Państwowych w zakresie zapewnienia społeczeństwu dostępu do rekreacji, turystyki i edukacji leśnej* autorstwa Wioletty Kacprzyk z Ośrodka Rozwojowo-Wdrożeniowego Lasów Państwowych w Bedoniu.

W dziale *Spoleczno-Ekonomiczne Aspekty Niepełnosprawności* prezentujemy artykuł *Przyszłość zakładów pracy chronionej w Polsce jako przedsiębiorstw społecznych dla osób niepełnosprawnych* autorstwa Aleksandry Łakomiak z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu i Adrianny Cieślak, współprowadzącej zakład pracy chronionej. W opracowaniu omówiono wykorzystanie Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (ZFRON). Dokonano symulacji wpływu zmian przepisów podatkowych na gromadzenie środków ZFRON w 2022 r. Wyniki badań prezentują liczne obowiązki, które spoczywają na pracodawcach, ale i możliwość podnoszenia wartości przedsiębiorstw dzięki dostosowaniu miejsc pracy do specyfiki pracowników i możliwości pozostawienia środków pochodzących z samofinansowania podmiotu.

Gospodarka cyfrowa sprzyjająca włączeniu społecznemu osób niepełnosprawnych to wspólna publikacja Fundacji ONCE i Globalnej Sieci Biznesu i Niepełnosprawności Międzynarodowej Organizacji Pracy (ang. *International Labour Organization* – ILO). Opracowanie poddaje analizie cyfrową transformację świata pracy oraz zwraca uwagę, jak wpływa ona na szanse i wyzwania związane z włączeniem społecznym osób

niepełnosprawnych. Autorzy podkreślają, że włączenie osób niepełnosprawnych w świat pracy ma zasadnicze znaczenie dla realizacji ich praw pracowniczych, w tym poprzez zwalczanie dyskryminacji i tworzenie równych szans. Deklaracja stulecia ILO o przyszłości pracy z 2019 r. podkreśla konieczność podejścia ukierunkowanego na człowieka i wyraźnie odnosi się do potrzeby zapewnienia równych szans i równego traktowania osób niepełnosprawnych.

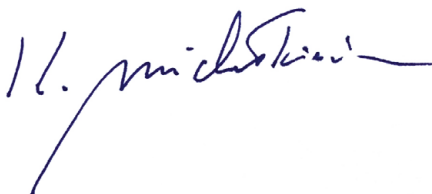
Publikujemy również artykuł pt. *Główne aspekty pracy korekcyjnej i wsparcia psychologicznego niepełnosprawnych dzieci w Ukrainie w warunkach wojennych* autorstwa W. M. Szewczenki z Instytutu Pedagogiki Specjalnej i Psychologii im. Mykoły Jarmaczenki, Narodowej Akademii Nauk Pedagogicznych Ukrainy.

Autor publikacji jest członkiem Międzynarodowej Rady Programowej naszego Kwartalnika, a artykuł został napisany w Kijowie, gdzie mieszka i pracuje. Przy tej okazji składamy Autorowi serdeczne podziękowania, że mimo tak trudnych warunków (ostrzały, przerwy w dostawie prądu i wody) znalazł czas i możliwości, aby napisać i przesać do naszej redakcji tak wartościową publikację.

Artykuł przedstawia główne czynniki, na które należy zwrócić uwagę podczas pracy z dziećmi niepełnosprawnymi w czasie wojny. W szczególności ważne jest stworzenie warunków do włączenia dzieci niepełnosprawnych w proces edukacyjny i rozwojowy, co będzie sprzyjało ich adaptacji społecznej. Wymaga również ukierunkowanej pracy w zakresie szkolenia i przekwalifikowania specjalistów do pracy z dorosłymi i dziećmi, w tym z niepełnosprawnymi, którzy przeżyli wojnę.

Na zakończenie tego wydania w dziale *Sprawozdania, recenzje, prognozy, analizy* przedstawiamy recenzję książki Remigiusza Kijaka *Dorośli z głębszą niepełnosprawnością intelektualną jako partnerzy, małżonkowie i rodzice* autorstwa Emilii Wieczorek z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Opracowanie koncentruje się na postrzeganiu osoby z głębszą niepełnosprawnością intelektualną i pełnieniu przez nią takich ról społecznych, jak małżonek, partner, rodzic. Autor polemizuje z krzywdzącymi stereotypami społecznymi, które w bezpośredni sposób dotyczą badanej grupy. Monografia składa się z opracowania teoretycznego oraz empirycznego. W obszarze badawczym dominuje ilościowa analiza wyników badań własnych. Monografia stanowi znaczący wkład dla rozwoju pedagogiki specjalnej.

Z życzeniami interesującej lektury
Krzysztof Michałkiewicz

Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Przewodniczący Międzynarodowej Rady Programowej Kwartalnika